

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรสายวิชาการในระดับอุดมศึกษา ที่ไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษา โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการในระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 400 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนในระดับอุดมศึกษา ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการวัดผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 8 คน และอาจารย์ที่สอนในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษา จำนวน 5 คน และกลุ่มเป้าหมายในการฝึกอบรม ได้แก่ อาจารย์ที่สอนในคณะวิทยาการจัดการและคณะเทคโนโลยีการเกษตรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษา จำนวน 6 สาขาวิชา รวมจำนวน 24 คน และติดตามผลการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ภายหลังการฝึกอบรม 1 เดือน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรสายวิชาการในระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษา โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ใช้รูปแบบการฝึกอบรมในลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือของสมาชิกในกลุ่มด้วยการถ่ายโอนความรู้ โดยบุคลากรสายวิชาการที่มีปัญหาในด้านสมรรถนะการสอน ประกอบด้วย “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Group) และสมาชิกใน “กลุ่มพื้นฐาน” (Home Group) รวม 24 คน เข้ารับการเรียนรู้กับวิทยากรตามรูปแบบการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น หลังจากนั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะกลับไปยังกลุ่มพื้นฐาน ทำหน้าที่เป็น “พี่เลี้ยง” ให้กับ “รุ่นน้อง” คือสมาชิกในกลุ่มพื้นฐาน โดยถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้รับจากวิทยากรมาถ่ายทอดต่อตามชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และมีการประเมินผลโดยการทดสอบเป็นลำดับสุดท้าย

2. การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรรูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรสายวิชาการในระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษา โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ ตามรูปแบบฝึกอบรมที่ได้สร้างขึ้น โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมภาคทฤษฎีมีค่าเท่ากับ $E1/E2 = 82.20/80.07$ และภาคปฏิบัติเท่ากับร้อยละ 81.73 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลการประเมินการจัดฝึกอบรมในภาพรวม พบว่าได้รับรู้ความรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.37) สามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.47) และมีความพึงพอใจรูปแบบการฝึกอบรม ในระดับมากที่สุด

3. การประเมินติดตามผลหลังฝึกอบรม โดยประเมินการนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงพบว่า บุคลากรสายวิชาการในระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษา หลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรรูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรสายวิชาการในระดับอุดมศึกษาที่ไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษา โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ มีปริมาณพฤติกรรมการสอนสูงขึ้นจากก่อนการฝึกอบรมทุกข้อ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การประเมินความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา พบว่าผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นในด้านการฝึกอบรมจากอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งฝึกอบรมให้กับบุคลากรสายวิชาการที่ไม่มีวุฒิด้านวิชาการศึกษานั้นพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกข้อ พึงพอใจในด้านการสอนนักศึกษาของอาจารย์พี่เลี้ยงในระดับมากที่สุดทุกข้อ และผู้บังคับบัญชามีความพึงพอใจต่อการสอนนักศึกษาของบุคลากรสายวิชาการที่ไม่มีวุฒิต่างด้านวิชาการศึกษาหลังจากการฝึกอบรมในระดับมากที่สุดทุกข้อ

Abstract

This research aimed to develop a training model for academic personals who did not have educational qualification in higher education institutes using jigsaw technique and then, validate its efficiency. The sample groups in this study included are academic personals without educational qualification in higher education, the lecturers in higher educational level who are specialized in the field of educational technology, testing and evaluation and the training curriculum development and 5 lecturers in Faculty of Humanities and Social Sciences Rajabhat Mahasarakam University. The research sample group consisted of 24 lecturers in the Faculty of Administrative Technology and the Faculty of Agricultural Technology, Rajabhat Mahasarakam University in 6 departments who did not have educational qualification. One month after the training, there was a follow-up study to evaluate the transferred efficiency of their skills and knowledge from the training with the results as follows:

1. This training employed jigsaw technique integrated with collaborative learning technique of the members in the group in transferring the knowledge. The academic personals who had problems in teaching competency consisted of 6 expert group and members in home group are 24 personals were trained with the specialists through the training course developed by the researcher. Then, they acted as mentors for those members in the home group to transfer knowledge, skills, and attitude learned from the specialists through the training model developed by the researcher with an evaluation process at the end.

2. To validate the efficiency of the training model, the data were gathered to calculate with the results of $E1/E2 = 82.2/80.07$, and the practical part reached 81.73 which were higher than the set criteria. The data from the training questionnaire showed that the trainees acquired very high knowledge (mean = 4.53, SD = 0.37) they reported very high level of knowledge application (mean = 4.63, SD = 0.47) with very high satisfaction on training.

3. The results of the follow-up study revealed that the trainees could effectively apply the knowledge and skills in the real situation. Moreover, it was found that the trainees reported higher pedagogic behavior in every item with the statistically significant level at 0.05. The supervisors also reported high satisfaction with the training technique of both expert group and home group at very high level in every item.